

Na podlagi 60. e-člena Zakona o osnovni šoli – ZOSn (Uradni list RS, št. 81/06 – UPB, 102/07, 107/10, 87/11, 40/12 – ZUJF, 63/13, 46/16-ZOFVI-L) – je svet Osnovne šole narodnega heroja Maksa Pečarja dne 26.9.2022 sprejel

PRAVILA ŠOLSKEGA REDA

v Osnovni šoli narodnega heroja Maksa Pečarja

1. člen (namen pravil)

Ta pravila natančneje opredeljujejo dolžnosti in odgovornosti učencev, načine zagotavljanja varnosti, pravila obnašanja in ravnanja, vzgojne ukrepe za posamezne kršitve pravil, organiziranost učencev, opravičevanje odsotnosti ter sodelovanje pri zagotavljanju zdravstvenega varstva učencev.

2. člen (opredelitev pojmov)

- a) Učenec je spolno nevtralen izraz za udeleženca ali udeleženko v učnem procesu, ki obiskuje pouk v Osnovni šoli narodnega heroja Maksa Pečarja in ni delavec šole.
- b) Mlajši učenec je učenec, ki še ni dopolnil 14 let.
- c) Starejši učenec je učenec, ki je že dopolnil 14 let.
- d) Učenec s posebnimi potrebami je učenec z odločbo pristojne institucije, s katero so ugotovljene in opredeljene posebne potrebe tega učenca.
- e) Kršitev je vsako ravnanje ali dejanje učenca, ki je v nasprotju z veljavno zakonodajo, s temi pravili ali z ostalimi akti šole. S temi pravili delimo kršitve na lažje, hujše in najhujše.
- f) Postopek je proces, ki se začne z opredelitvijo kršitve in konča z vzgojnim ukrepom, ki je v skladu s temi pravili.
- g) Vzgojni ukrep je končni rezultat postopka, ki na zakonit in predvidljiv način določa odziv šole na ugotovljeno kršitev.

3. člen (dolžnosti in odgovornosti učenca)

Dolžnosti učenca so, da:

- a) redno obiskuje pouk in druge dejavnosti, ki jih organizira šola,
- b) ravna v skladu z zakonom ter drugimi predpisi in akti šole,
- c) spoštuje pravice drugih učencev in delavcev šole ter ima do njih spoštljiv in strpen odnos z upoštevanjem individualnosti in drugačnosti,
- d) v času vzgojno-izobraževalnega procesa skrbi za lastno zdravje in varnost ter ne ogroža zdravja in varnosti drugih,
- e) spoštljivo ravna s šolsko lastnino,
- f) izpolnjuje svoje učne in druge obveznosti, tj. da redno piše domače naloge in skrbi za urejenost svojih zvezkov,

- g) sodeluje pri dogovorjenih oblikah dežurstva učencev,
- h) sodeluje v šolskih aktivnostih,
- i) sodeluje pri urejanju šolske okolice,
- j) sodeluje pri pozitivni prepoznavnosti šole.

Učenec je odgovoren za dosledno izpolnjevanje svojih dolžnosti in za kršitve zakonskih in šolskih predpisov, vključno s temi pravili.

4. člen (načini zagotavljanja varnosti)

Nadzor na šolskem območju je organiziran z dežurstvom učiteljev. Učenci so dolžni upoštevati navodila nadzornih oseb.

Učencem zagotavljamo varnost:

- a) z doslednim izvajanjem predpisov s področja varnosti in zdravja pri delu;
- b) z izvajanjem osnovnega preventivnega zdravstvenega programa;
- c) z izvajanjem prometnovarnostnega programa, ki obsega:
 - izvajanje učnega programa prometne vzgoje pri rednem pouku,
 - vsakodnevno osveščanje učencev o doslednem upoštevanju prometnih predpisov pri vključevanju v promet kot pešci, kolesarji ali vozači s poudarkom na odgovornem vedenju,
 - prikaz varnih dohodov do šole s prometnovarnostnim načrtom na vidnih mestih,
 - obveščanje staršev o njihovi vlogi in odgovornosti pri vzgoji otrok za varno vključevanje v promet,
 - urejanje prometa s prometno signalizacijo na vseh dohodih v šolo, omejitev dostopa vozil do šolske stavbe,
 - pomoč prostovoljcev pri spremstvu prvošolcev do šole (stavba na Dunajski cesti 390),
 - drugo;
- d) z varovanjem in nadzorom glavnega vhoda v obeh stavbah šole;
- e) z videonadzorom šolskih prostorov in vhoda v šolo;
- f) z dežurstvom učiteljev med odmori na hodnikih in v jedilnici, med daljšim odmorom pa tudi v telovadnici oz. na šolskem igrišču;
- g) z oblikovanjem oddelkov in skupin učencev v skladu z veljavnimi normativi in standardi in zagotavljanjem ustreznega števila spremljevalcev v različnih dejavnostih v skladu z veljavnimi normativi in standardi in navodili za izvajanje učnih načrtov;
- h) z uporabo zaščitnih in varnostnih pripomočkov (protidrsna zaščita talnih površin idr.);
- i) s hojo po desni strani klančine in z obutvijo z nehrsečim podplatom (šolski copati);
- j) z zaklepanjem vhodov v šolo v času pouka (zjutraj se vrata zaklepajo ob 7.30 in 8.20);
- k) z alarmnim sistemom, ki je vključen, ko v šoli ni prisoten nihče, in se sproži ob morebitnem vstopu nepovabljenih oseb;
- l) s protipožarnim sistemom, ki se sproži v primeru požara ali drugem primeru, v katerem pride do povišanja temperature ali dima v prostorih šole. Ob sprožitvi protipožarnega sistema se vzpostavi tudi telefonski klic s pooblaščen družbo za varovanje.

Naloge dežurnih učiteljev

Učitelji dežurajo po razporedu, ki ga pripravi ravnateljica oz. pomočnica ravnateljice. Dežurni učitelji skrbijo za red in disciplino, varnost učencev, preprečevanje nedovoljenih odhodov s šolskega prostora in opravljajo druge naloge, ki jih določa šolski hišni red.

5. člen
(pravila obnašanja in ravnanja)

Obnašanje med poukom

- a) Pouk poteka pod vodstvom učitelja ali drugega strokovnega delavca. Učenci so pri pouku prisotni, pripravijo potrebne pripomočke, upoštevajo navodila učiteljev. Po končani uri pospravijo za sabo. Učilnico zapustijo, ko jim to dovoli učitelj.
- b) Učenci učitelje vikajo in primerno naslavljajo.
- c) Učenec, ki zamudi pouk, takoj odide v učilnico in se opraviči učitelju, dela pa ne moti. Če so vhodna vrata zaklenjena, učenec počaka v preddverju.
- d) Med poukom ni dovoljeno žvečiti, jesti ali piti.
- e) Učenci upoštevajo navodila učiteljev o pravilih v posamezni učilnici oziroma o načinih ravnanja s posameznimi predmeti.

Oblačila in obutev

- a) Učenci si v garderobah sezujejo čevlje in se preobujejo v copate. Nošenje copat je obvezno. Nošenje druge obutve (šolski športni copati) je dovoljeno iz zdravstvenih razlogov. Čevlje in vrhnja oblačila puščajo v garderobnih omaricah. Učenci skrbijo za urejenost garderobe.
- b) Pri pouku športa so učenci oblečeni v športna oblačila in obuti v športne copate.
- c) Na športnih dnevih, ekskurzijah in drugih oblikah šolskih dejavnosti zunaj prostorov šole morajo biti učenci oblečeni in obuti v skladu z navodili učiteljev.

Mobilni telefoni in druge elektronske naprave

- a) V šolskih prostorih in v času obšolskih dejavnosti je uporaba mobilnih telefonov in drugih elektronskih naprav prepovedana. Elektronske naprave, ki jih učenci prinašajo v šolo, morajo biti izklopljene. Učenci jih na lastno odgovornost hranijo v svojih torbah ali garderobnih omaricah.
- b) Uporaba elektronskih naprav je izjemoma dovoljena le ob izrecnem dovoljenju učitelja za namene in potrebe učnega procesa oz. če je potrebna za zagotavljanje varnosti ali zdravja učenca.
- c) V nujnih primerih lahko učenci uporabijo telefon v tajništvu šole.
- d) Zvočno in slikovno snemanje in fotografiranje učencev in delavcev šole brez njihovega soglasja ni dovoljeno.

Čakanje na pouk

Stavba na Dunajski cesti 390

Učenci čakajo na pouk v jutranjem varstvu ali garderobi.

Stavba na Črnuški cesti 9

Pred začetkom pouka in med posameznimi odmori učenci mirno počakajo učitelje pred učilnico, v kateri bodo imeli pouk oz. na dogovorjenem mestu.

Učenci razredne stopnje se pred začetkom pouka zberejo v učilnici. Med posameznimi odmori ravnaajo v skladu z navodili učiteljev.

Če so učenci prišli v šolo več kot 10 minut pred začetkom pouka, mirno počakajo v jedilnici oz. preddverju.

Gibanje po šoli

- a) Učenci pridejo v šolo 10 minut pred pričetkom pouka. Učenci, ki obiskujejo šolo v stavbi na Dunajski cesti 390, pridejo v šolo do 8. ure.
- b) Pred poukom gibanje po šoli ni dovoljeno, razen v primeru predure in zadrževanja oz. čakanja na pouk v šolski jedilnici.
- c) Po zadnji uri pouka oz. po zaključku drugih vzgojno-izobraževalnih dejavnosti učenci zapustijo šolski prostor in odidejo domov. Zadrževanje na šolskem prostoru po končanem pouku ali drugih vzgojno-izobraževalnih dejavnostih ni dovoljeno (razen če učenci obišejo knjižnico oz. računalnico).
- d) Če imajo učenci v urniku prosto uro, na nadaljevanje pouka počakajo v za to določeni učilnici pod nadzorom učitelja.
- e) Učence starši pospremiijo do garderobe.
- f) Učenci iz podaljšanega bivanja odhajajo domov v spremstvu staršev, skrbnikov ali sami (na osnovi pisnega dovoljenja staršev). Starši oz. skrbniki, ki pridejo po svojega otroka, smejo le do učilnice, v učilnico ne vstopajo.
- g) Med odmori se učenci zadržujejo na hodnikih šole in v šolski jedilnici, med daljšim odmorom pa tudi v telovadnici oz. na šolskem igrišču pod nadzorom dežurnih učiteljev.
- h) Učenci gredo lahko med odmori do svoje garderobne omarice le, če morajo iz nje vzeti potrebščine za pouk. V garderobi se ne zadržujejo.
- i) Med odmori učenci zapustijo učilnice. Če jim učitelj dovoli, učenci lahko ostanejo med odmori v učilnicah.
- j) Učenci vstopajo v telovadnico ob prisotnosti učitelja. Nanj počakajo v garderobah.
- k) V dopoldanskem času učenci ne zapuščajo šole, razen za potrebe pouka pod vodstvom oziroma naročilom učitelja ali strokovnega delavca.
- l) Učenci razredne stopnje se zadržujejo v delu šole, ki je namenjena razredni stopnji. Učenci predmetne stopnje se zadržujejo v delu šole, ki je namenjen predmetni stopnji.
- m) Uporaba dvigala je učencem dovoljena samo z dovoljenjem učitelja v primeru poškodb ali drugih posebnosti iz zdravstvenih razlogov.

Naloge rediteljev

Reditelje posameznega oddelka določi razrednik.

Reditelji

- skrbijo za urejenost učilnice oziroma drugega prostora, kjer poteka vzgojno-izobraževalno delo,
- ob pričetku ure seznanijo učitelja z odsotnostjo učencev,
- prinesejo malico in po njej pospravijo,
- opravljajo druge naloge, ki so opredeljene v šolskem hišnem redu.

Prehrana

- a) Učenci hrano (malico in kosilo) uživajo le v jedilnici oz. učilnici. Upoštevati morajo kulturo prehranjevanja. Po jedi vsak učenec pospravi za seboj. Reditelji odnesejo skodelice in pribor v kuhinjo ter preverijo, ali je v učilnici oz. jedilnici vse urejeno.
- b) Učence na kosilo do jedilnice pospremi učitelj, ki je z njimi končal pouk. Učenci pred kosilom odložijo šolske torbe in druge potrebščine na označen prostor v avli.
- c) V jedilnici se postavijo na konec vrste in mirno počakajo na kosilo.
- d) Po končanem kosilu učenci pospravijo za seboj, pladenj odnesejo v kuhinjo in s pravilnim razvrščanjem odpadkov in posameznih delov pribora pripomorejo k hitrejšemu delu v kuhinji.
- e) Učenci se v jedilnici tiho pogovarjajo.

Skrb za lastnino in urejenost šole

- a) Za svoje stvari skrbijo in odgovarjajo učenci sami.
- b) V šolskih in drugih prostorih, kjer se odvijajo šolske in obšolske dejavnosti, vsi učenci spoštujejo šolsko in tujo lastnino.
- c) Če učenci opazijo poškodbe na šolski opremi ali drugih pripomočkih, o tem obvestijo učitelje oz. vodstvo šole.
- d) Učenci ne smejo namenoma povzročiti škode na šolskem inventarju.

Skrb za čistočo

V šolskih prostorih učenci skrbijo za čistočo, varčnost s papirjem in z vodo. V sanitarijah se ne zadržujejo po nepotrebnem.

Prepovedi in omejitve

Na območju šolskega prostora in v času vzgojno-izobraževalnega procesa je prepovedano:

- a) kajenje in uživanje mamil ali drugih prepovedanih substanc,
- b) uživanje alkoholnih in energijskih pijač,
- c) uporaba pirotehničnih in drugih sredstev, ki lahko ogrožajo zdravje ali življenje,
- d) vsako fizično in psihično nasilje nad učenci, delavci in obiskovalci šole,
- e) namerno uničevanje šolske lastnine ali lastnine drugih učencev in delavcev šole,
- f) neopravičeno zapuščanje šolskih prostorov,
- g) vožnja po parkirišču in vstopanje v šolo z rolerji, s skiroji in z drugimi prevoznimi sredstvi,
- h) nedovoljeno fotografiranje in snemanje,
- i) vsa ostala dejanja, ki jih veljavna zakonodaja opredeljuje kot kazniva.

Prezemanje učencev iz šole v prvi triadi

Starši oz. skrbniki so dolžni v pisni obliki sporočiti šoli seznam vseh oseb, ki lahko prevzamejo učenca iz šole.

Šola so dolžni tudi seznaniti z omejitvami, kot je prepoved približevanja učencu. Kadar učitelj dvomi, da je oseba, ki želi otroka prevzeti, do tega res upravičena, pri starših oz. skrbnikih preveri upravičenost osebe do prevzema otroka.

Šola ne sme izročiti učenca osebi, ki kaže vidne znake opitosti ali vpliva nedovoljenih snovi. Šola pokliče drugega starša (če ta ne obstaja, pokliče zakonitega zastopnika otroka), ki mora organizirati varno spremstvo učenca.

Oseba, ki lahko prevzame otroka prvega razreda, mora biti stara vsaj 10 let.

6. člen (kršitve)

Za kršitev se šteje vsako ravnanje ali dejanje učenca, ki je v nasprotju s pravili šolskega reda, ostalimi akti šole ali veljavno zakonodajo. Kršitve delimo na lažje, hujše in najhujše. Pri razvrščanju kršitev si pomagamo s priloženo A tega pravilnika.

7. člen (postopki in ukrepi v primeru kršitev)

V primeru ugotovljenih kršitev in 6. člena teh pravil lahko šola ustrezno ukrepa proti kršitelju.

Pri tem mora dosledno upoštevati naslednja načela:

- a) učencu se ne sme izreči ukrepa, s katerim bi bile kršene njegove zakonite pravice;
- b) spore je potrebno najprej reševati na miren način;
- c) načelo postopnosti: proti kršitelju, pri katerem je bila prvič ugotovljena kršitev, mora šola uvesti postopek, ki vodi do najmilejšega predvidenega ukrepa – v primeru nadaljnjih kršitev se ukrepi stopnjujejo;
- d) načelo sorazmernosti: izrečeni ukrep mora biti sorazmeren s težo kršitve;
- e) načelo individualizacije: pri izbiri postopka in izreku vzgojnega ukrepa je potrebno upoštevati vse subjektivne in objektivne okoliščine primera.

Pri izbiri postopkov in vzgojnih ukrepov si pomagamo s prilogo A teh pravil. Pri tem je potrebno upoštevati, da je za učence z vedenjskimi in s čustvenimi težavami nujna vključitev tričlanske komisije (razrednik, svetovalni delavec in učitelj, ki je bil prisoten pri prekršku), ki razredniku svetuje o ustreznosti postopka za izrek vzgojnega ukrepa in pri izbiri vzgojnega ukrepa.

V primeru kršitev, pri katerih je bila povzročena škoda, je potrebno upoštevati starost kršitelja:

- mladoletnik do dopolnjenega sedmega leta ne odgovarja za škodo, ki jo povzroči;
- mladoletnik od dopolnjenega sedmega do dopolnjenega štirinajstega leta ne odgovarja za škodo, razen če se dokaže, da je bil ob povzročitvi škode zmožen razsojati;
- mladoletnik z dopolnjenimi štirinajstimi leti odgovarja za škodo po splošnih pravilih o odgovornosti.

Mlajši učenci za najtežje kršitve kazensko ne odgovarjajo. Ko dopolnijo 14 let, se njihova kršitev presoja z vidika mladoletnikove kazenske odgovornosti.

8. člen

Razrednik na osnovi Zakona o osnovni šoli, UL 81/06, 60. f člena oblikuje predlog za izrek vzgojnega opomina učiteljskemu zboru, na osnovi zapisnikov o dogodku in zapisnika o opravljenem skupnem razgovoru z učencem in njegovimi starši (ali, če ni staršev, s strokovnim delavcem, ki zastopa učencev interes).

9. člen

(organiziranost učencev)

Oddelčna skupnost

V osnovni šoli se učenci organizirajo v oddelčne skupnosti. Oddelčna skupnost je temeljna oblika organiziranosti učencev enega oddelka.

Učenci oddelčne skupnosti volijo dva predstavnika oddelka v šolski parlament. Volitve so tajne. Učenci pri urah oddelčne skupnosti skupaj z razrednikom obravnavajo posamezna vprašanja iz življenja in dela svoje skupnosti in šole ter oblikujejo predloge in pobude za boljše delo in razreševanje problemov, in sicer:

- obravnavajo učni uspeh v oddelku in organizirajo medsebojno pomoč pri učenju,

- organizirajo pomoč sošolcem v različnih težavah,
- obravnavajo kršitve in predlagajo načine ukrepanja ter preventivnega delovanja,
- oblikujejo predloge za pohvale, priznanja in nagrade učencem v oddelčni skupnosti,
- organizirajo različne akcije in prireditve,
- opravljajo druge naloge, za katere se dogovorijo.

Skupnost učencev

Skupnost učencev šole opravlja naslednje naloge:

- zbira pripombe in predloge oddelčne skupnosti,
- spremlja uresničevanje pravic in dolžnosti učencev,
- opozori ravnatelja in svet šole na morebitne kršitve pravic učencev,
- sodeluje pri oblikovanju šolskih pravil in vzgojnega načrta šole,
- organizira šolske prireditve,
- sodeluje pri nastajanju šolskega časopisa in informira učence o svojih dejavnostih,
- sooblikuje pohvale, nagrade in priznanja učencev,
- načrtuje in organizira skupne akcije.

Šolski parlament

Šolski parlament je izvršilni organ skupnosti učencev šole. Sestavljajo ga učenci, ki jih izvoli oddelčna skupnost. Sklicatelj šolskega parlamenta je mentor šolskega parlamenta, ki ga imenuje ravnatelj izmed strokovnih delavcev šole. Pobudo za sklic šolskega parlamenta lahko poda tudi predstavnik oddelčne skupnosti ali ravnatelj. Šolski parlament se skliče najmanj dvakrat letno.

10. člen (opravičevanje odsotnosti)

Pouk je določen z urnikom. K uram prihajajo učenci in učitelji točno. V primeru zamude so se učenci dolžni opravičiti in navesti vzrok. Neopravičena zamuda se kaznuje z neopravičeno uro.

Starši morajo ob vsakem izostanku učenca šoli sporočiti vzrok izostanka. Če starši vzroka izostanka ne sporočijo v treh delovnih dneh od prvega dne izostanka dalje, jih šola obvesti o izostanku učenca in jih pozove, da izostanek pojasnijo.

Vsak izostanek svojega otroka morajo starši opravičiti v roku petih delovnih dni po prihodu učenca v šolo.

Učenec lahko izostane od pouka, ne da bi starši sporočili vzrok izostanka, če njegov izostanek vnaprej napovejo, vendar ne več kot pet dni v šolskem letu.

Ravnatelj lahko na željo staršev iz opravičljivih razlogov dovoli učencu daljši izostanek od pouka.

Koriščenje prostih dni so starši dolžni najaviti tri dni pred izostankom.

Izreden odhod iz šole (slabo počutje, zdravniški pregledi, druge obveznosti ...) je dovoljen le z vednostjo razrednika oziroma učitelja, ki v razredu poučuje v času odhoda. Učenec lahko odide iz šole v spremstvu staršev oz. skrbnikov ali izjemoma sam po predhodnem pisnem dovoljenju staršev.

11. člen
(sodelovanje pri zagotavljanju zdravstvenega varstva učencev)

Učence učimo in osveščamo o ohranjanju zdravja in organiziramo izvajanje preventivnih zdravstvenih predavanj in delavnic za učence.

Starši so dolžni obvestiti šolo o zdravstvenem stanju učenca in posebnih zahtevah za ohranjanje njegovega zdravja, kadar je to potrebno za zagotavljanje ustreznega zdravstvenega varstva učenca v času pouka in dejavnosti izven prostorov šole.

Starši, katerih otroci imajo nalezljivo bolezen ali uši, so dolžni o tem obvestiti šolo, saj je to potrebno za zagotavljanje ustreznega zdravstvenega varstva drugih učencev in delavcev šole.

Obolelih otrok starši nikakor ne pošiljajo v šolo, saj s tem poleg svojega otroka ogrožajo tudi druge učence in delavce šole. V takih primerih šola takoj pokliče starše, da pridejo po otroka v šolo, po potrebi šola obvesti tudi zdravstveno službo.

Sistematski pregledi in cepljenje

Splošni sistematski pregledi in cepljenje se izvajajo v 1., 3. in 6. razredu, v 8. razredu pa se izvaja le sistematski pregled.

Zobozdravstvene storitve

Sistematski pregledi zob se izvajajo hkrati s splošnim sistematskim pregledom. Program zobozdravstvene vzgoje je namenjen pravilnemu in rednemu čiščenju zob.

12. člen
(delovanje šole v primeru izrednih razmer – npr. epidemija, pandemija)

V šolo lahko vstopajo le zdravi učenci. Če učitelj, strokovni delavec ali drugi zaposleni opazi, da je učenec bolan, se ga premesti v poseben prostor, ki ga določi šola, in se o tem obvesti starše. Ob učencu je do prihoda staršev prisoten svetovalni delavec ali pomočnica ravnateljice. Učenci, starejši od 12 let, v šolskih prostorih nosijo maske. Maske priskrbijo starši.

Vsi, ki vstopajo v šolski prostor, upoštevajo predpisani protokol oz. načrt gibanja po šoli, ki ga pripravi šola.

Izobraževanje na daljavo

V primeru izobraževanja na daljavo učenec upošteva predpisani protokol.

Udeležba na učni uri preko videopovezave je za učence obvezna. V primeru, da se je učenec ne udeleži, so starši dolžni pojasniti izostanek, ki ga opraviči razrednik. Če učenec neopravičeno izostane, je to kršitev šolskih pravil.

Neopravljanje nalog, ki jih učencu dodeli učitelj (zapis v zvezek, predstavitve, referati, domače naloge ...), je kršitev šolskih pravil.

13. člen
(veljavnost pravil in izjava o seznanitvi)

Pravila šolskega reda začnejo veljati po sprejetju na svetu šole. Z njimi se seznanijo vsi zaposleni delavci, učenci šole in njihovi starši.

Predsednik sveta šole Mitja Vaupotič